

Tynset 16des2025

Arbeid mot radikalisering og voldelig ekstremisme

Kjetil Friisø Ramborg, psykologspesialist, spesialrådgiver RVTS Øst

Radikalisering som fenomen

- Veien inn www.utveier.no
- Vilje til og ønske om voldsutøvelse og terror
- Mange veier inn, push og pull faktorer
- Kriser som vendepunkt/kognitive åpninger
- Varierende tempo og tidsperspektiv

Case study countries for in-depth research:

▶ Britain (not Northern Ireland)	}	Post-imperial; socio-economically neoliberal.
▶ France		
▶ Norway	}	Nordic welfare states
▶ Finland		
▶ Croatia	}	Central and Eastern Europe; post-socialist; no terrorism experience.
▶ Lithuania		
▶ Czech Republic		

Veien inn: Radikaliseringsprosesser

- Utenforskap
- Tilhørighet
- Konspirasjonsteorier

- <https://www.utveier.no/hva-er-radikalisering-og-ekstremisme/>
- FILM: En historie om veien inn

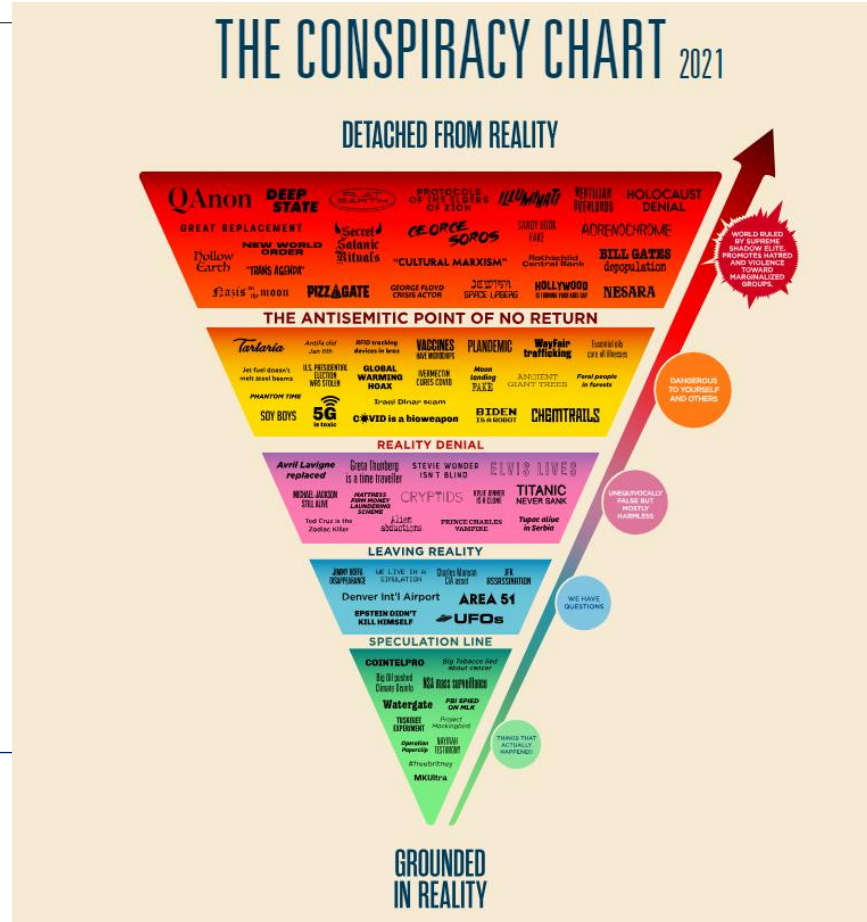
Kjønnsroller og grooming

- Demaskulinisering og INCEL
- Klassiske roller og trygghet i rammer
- «return narrative» –Tilbake til fremtiden?
- Kvinner kan også ha en rolle

Mental helse som sårbarhet

- Normale utfordringer, plager og diagnostiserbare lidelser
- Traumer og belastninger, ACE's, nevrodivergens(spes Autisme/ADHD), evner (IQ)
- Trekk og tilstand; personlighet, stress og aktivering
- Rus og rusproblematikk
- Psykoselidelser (spes befalende stemmer eller paranoia)
- Stigma, virkelighetsoppfattelse og utenforskap
 - Psykososial støtte, oppfølging og behandling
 - Samhandling og tverrfaglig samarbeid

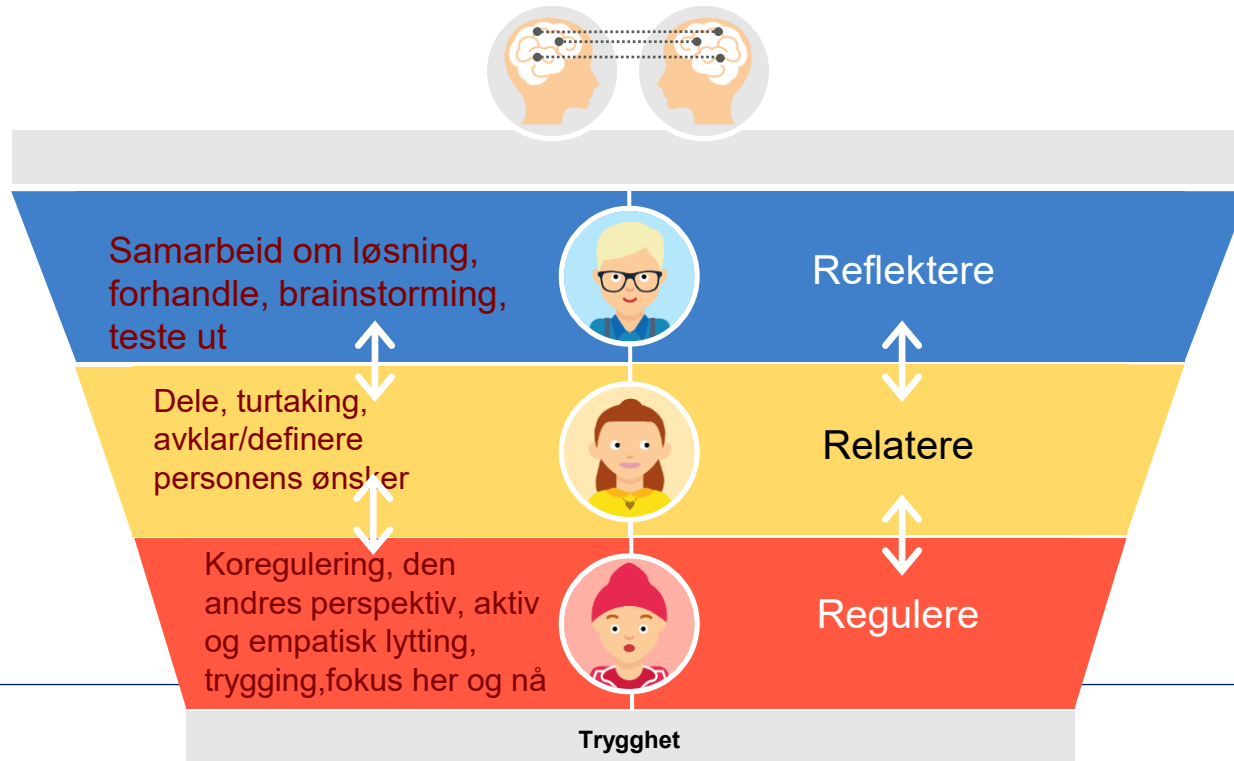
<https://www.conspiracychart.com/>

Holdninger og atferd

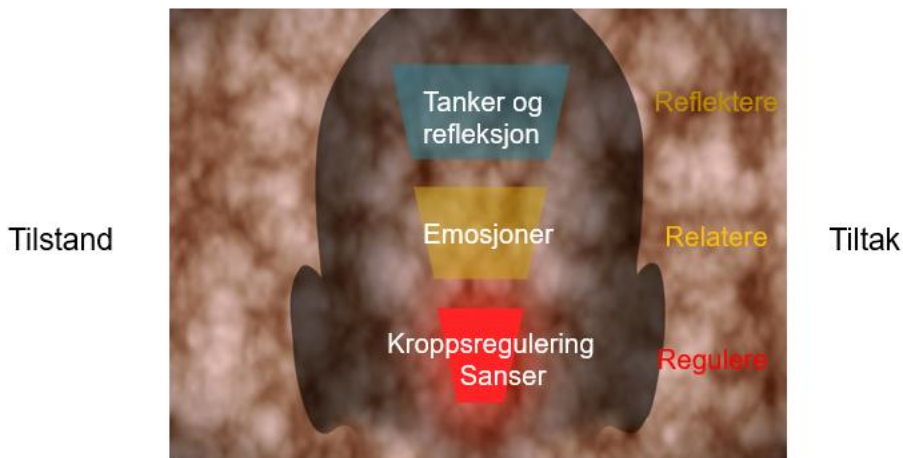
- Hva er holdninger og hvordan endrer vi dem?
- Hva er atferd og hvordan endrer vi den?

Nivåer av Involvering, fra traumesensitivt.no

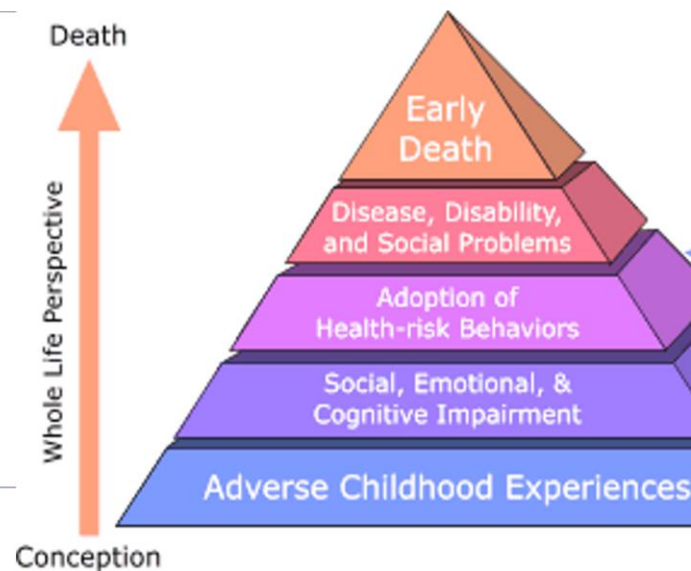
- Traumer og belastninger, ACE's, nevrodivergens(spes Autisme/ADHD), evner (IQ)
- Ikke enten, eller men både óg

Den tredelte hjernen (se f. eks [macLean, 1990](#), [Perry, 2004](#), [Nordanger & Braarud, 2017](#))

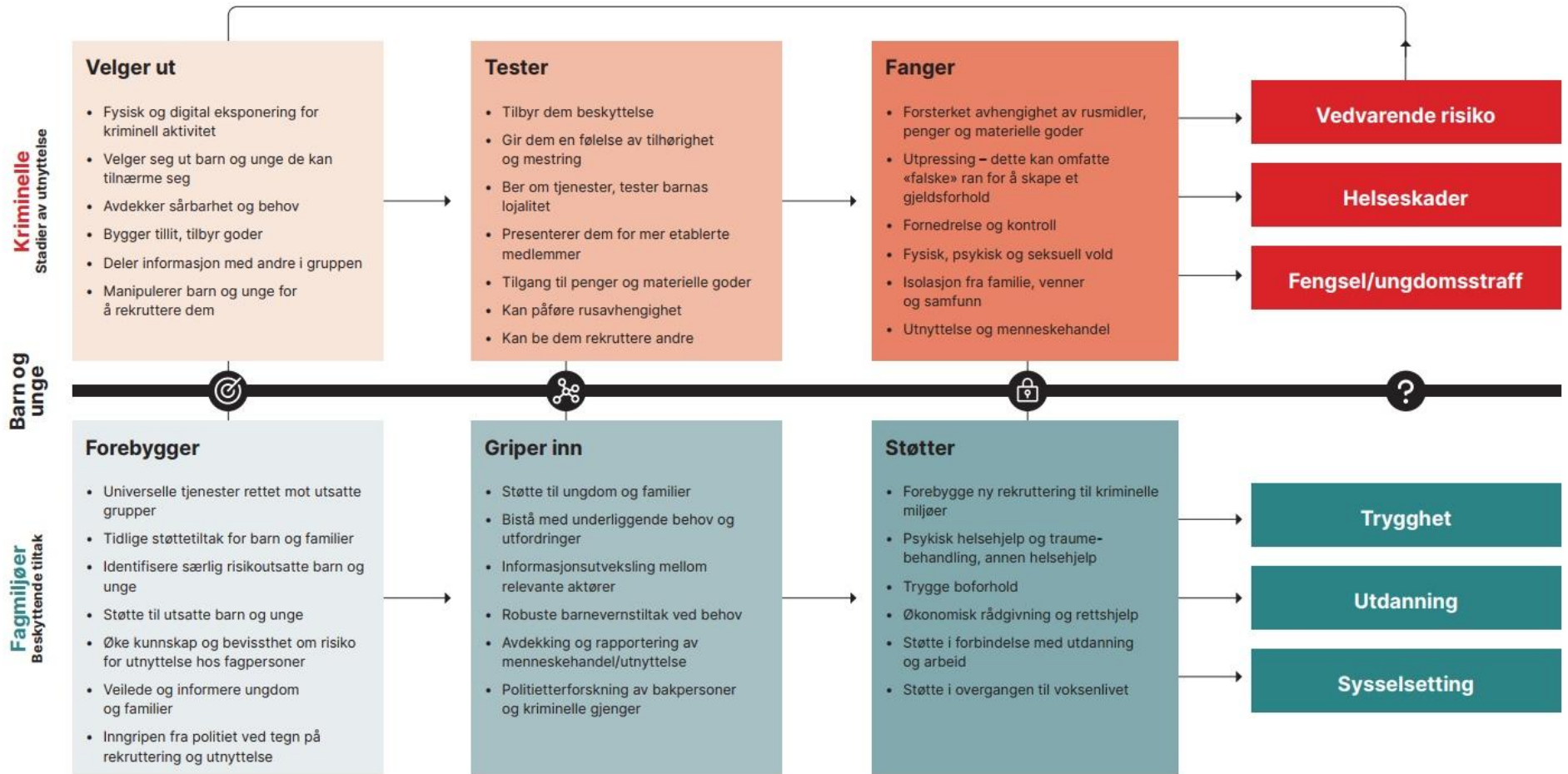

Overlevelse: Stress og regulering, tilpasning til ekstremer. TRAUMER

ACE-studiene (Felitti et al)

Ungdom utnyttet til kriminalitet og hjelpeapparatets innsats
– en prosessmodell (The Children's Society og RVTS Øst)

1200 POENG

Kapittel 1: Dårlig stemning

1400 POENG

Kapittel 2: Kvinnehat

600 POENG

Kapittel 3: Vilje til vold?

700 POENG

Kapittel 4: Lars

Lars

Elev 3B

Hva tenker du man kan gjøre?

Det er kanskje ikke alt man kan gjøre noe med.

Jeg liker ikke det jeg hører deg si nå, Lars.

Ellers må man gi faen og gjøre noe!

Intervensjoner og tiltak: dialog, endring og exit

- Hva kan fungere? For hvem?
- Veien inn kan ofte gi gode indikasjoner på relevante tiltak
- Snakke om det? Ideologi, religion, politikk som samtaleemner
 - Disengagement Vs Deradicalisation, -Atferd og holdninger
- Kriser og overganger
- Relasjoner, mellommenneskelige erfaringer
 - Mestring og tilhørighet, mål og mening
- Hvor farlig er endringene?

Tverrfaglig samhandling

Velfungerende nettverk har:

Felles drøfting	+
Deling og samarbeid	+
God organisering	+
Ledelse og forankring	+
Kompetansedeling	+
Evaluering	+

Politiet:	+
Politiets sikkerhetstjeneste (PST):	+
Kriminalomsorgen:	+
Konfliktråd:	+
SLT – samordning av lokalt rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid i kommunene:	+
Barnevernet:	+
Familievern:	+
Skole:	+
Helsetjenester:	+
RVTS – nasjonal veilednings- og ressursfunksjon:	+
NAV:	+
Frivillige og ikke-statlige organisasjoner:	+

Taushetsplikt og unntak

- FILM <https://www.utveier.no/nettverk-og-veiledning/taushetsplikt-opplysningsplikt-og-avvergingsplikt/>

-
- www.utveier.no
 - www.mentorradikalisering.no
 - <https://www.isdglobal.org/>
 - https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/radicalisation-awareness-network-ran_en
 - Se publikasjoner C-Rex, NUPI, NIBR (OsloMet), NKVTS, etc
 - <https://www.grievance-erc.com/>
 - www.traumesensitivt.no
 - www.traumebehandling.no
 - www.psykososialberedskap.no
 - www.rvts.no
-

**Takk for den viktige jobben
dere gjør allerede!**